

Tsgha ta lwa Pwal ña La Afisus

Ga zgu

¹ I'i Pwal, zbap Lazglafta ña nzaku ka mnda ghunay Yesu Kristi, ta vinda na delewer na ña kaghuni gwal ma luwa Afisus ta nzakway ka ña Lazglafta, ña kaghuni ta zlglaftá Yesu Kristi ka nzaku kuni ka ñani ya, ta vindaghunafta yu.

² Ka vlaghunavla Da mu Lazglafta nda Mghama mu Yesu Kristi ta zðakatahudani nda zðakwani tani.

Vlamavla Lazglafta ta zðakwani ma Yesu Kristi

³ Zlèzlvama Lazglafta ta nzakway ka Dani ma Mgham Yesu Kristi. Tsatsi ta tfamaghatawi ma vlamatani ta inda skwi dinadina daga ta luwa ña katarñtá sulkuma mu. Nda ma ndi'atá vgha mu nda Yesu Kristi magamata tsi. ⁴ Ma kðaku Lazglafta zlaganaptá ghəña hadik, zabapzaba ta amu ña nzaku ka mnduhani, ka guyamafta nda Yesu, kada nzakwa mu hezle' ña nzakwa mu kul had' ghwadaka skwi ta amu. ⁵ Dvuðva ta amu daga manda ghalya, ka psaptá tsi ta amu ka nimista ka zwanani nda ma Yesu Kristi. Manda tsaya ðvuta tsi ma zðakwani. ⁶ Manda tsaya magata tsi ña zlèzlvay mu ta glakwa zðakatahudani. Katakata vlamata tsi ta zðakatahudani ya nda ma slna Zwanani ðvu tsi.

⁷ Nda usani varata tsi ta amu, amu gwal nda ndi'a nda tsi, ka plimistá* tsi ta dmakuha mu. Mantsa ya maramañta Lazglafta ta glakwa zðakatahudani. ⁸ Ka ndəghamaftá tsi nda tsa zðakatahudani ya, ka vlamatá inda ðifil nda mahizl ya ta ramata. ⁹ Ka maramañtá tsi ta skwi ña magay ya nda ðifa daga manda ghalya si kul

* 1:7 Gra nda vli ma Kwalasuha 1:14.

snanťá mnduha. Tsa skwi kumaf tsi ta magay ya ná, nda nza nda ma slna Yesu Kristi. ¹⁰ Wya tsa skwi ya: Ka nda maga fitik, dza'a tskanatska ta inda skwiha nda ya ta luwa tani, nda ya ta hadik tani, ŋa nzanaghata Yesu Kristi ka mgham ta ghəŋa tan demdem.

¹¹ Zabapzaba Lazglafta ta amu ŋa nzakway ka mnduhani ma guyamaftani nda Kristi. Magamaga manda tsaya, kabga tamafta ta imi ta sləmən† daga manda ghalya. Ka mnaftá tsi ta magakwa inda skwi manda ya kumaŋ tsi, ¹² kada zləzlva mnduha ta glakwani ma aŋni ta faftá ghəŋa ŋni ta Yesu Kristi daga tanťan ya.

¹³ Mantsa ya kaghuni guli nda ndi'a kuni nda tsi ma snanťa ghuni ta vərda gwađa ya kəl Lazglafta ka mbaghu-nafta, ma vlata ghuni ta ghəŋa ghuni ŋa Yesu Kristi. Ma tsa ndi'atá kaghuni nda Kristi ya, ka vlaghunatá Lazglafta ta Sulkum nda ghuba ya tamaf tsi ta imi ta sləmən ya. Tsa Sulkum ya ná, ŋizla nzakwa mu ka mnduha Lazglafta ya.

¹⁴ ŋa dasudasu vlamata tsi ta tsa Sulkum ya, ŋa maranťa ká Lazglafta dza'a vlamatá inda pďakwa skwiha dinadina dazlay, manda ya mna tsi. Ma tsa fitik dza'a mbamafta Lazglafta ŋa dekdek ya dza'a tsu'a mu. Zləzlvama glakwa Lazglafta.

Ndəba dzva Pwal ta ghəŋa gwal zlghay nda ŋuduf ma Afisus

¹⁵ Tsaya ta kəl yu ka rfa Lazglafta ta ghəŋa kaghuni. Manda snanťa da kazlay: Zlghafzlgha kuni ta Yesu Kristi, đvudva kuni ta mnduha Lazglafta guli kə'a, ¹⁶ had yu ta zlanatá maga du'a ta ghəŋa kaghuni wu, ta rfanagharfa yu ta Lazglafta. ¹⁷ Tsatsi ná, Da dagala ya. ŋani ta maganata Mghama mu Yesu Kristi ta slna. Da tsi ta ndəba yu ta dzvu ka vlaghunata tsi ta difil dza'a kəl kuni ka lavinťá

† 1:11 Ngha ta Yesuwa 13:19.

snanjá vərđa tsatsi. ¹⁸ Ta ndəbay yu ta dzvu da tsi guli ka tsalaghunapta tsi ta ndana ghuni dina, kada snanjta kuni ta tsa n̄ərma skwi kəl tsi ka hgaghunata kazlay: Dza'a mutsay kuni kə'a ya. Ta ndəbay yu ta dzvu guli dza'a kəl kuni ka snanjá glakwa tsa skwa za həga faghuna tsi nda inda gwal ta nzakway ka n̄ani ya tani. ¹⁹ Ta kumay yu ta snanjta ghuni kazlay: Malaghumala mbrakwani ta inda skwi, nda ya kə'a ta kata amu gwal ta zlgħafta kə'a. Katakata tsa mbrakwani ya. ²⁰ Nda tsa mbrakwani ya sli'aganapta tsi ta Kristi ma mtaku ka nzanata nda ga zeghwani ta luwa[‡] n̄a vlanjta glaku. ²¹ Hada ta ga Kristi ta mgham ta ghəŋa inda sulkumha dagaladagala, kabga malaghumala ta mbrakwa tan̄. Malaghumala mbrakwani ta inda mbraku ya vlan̄ lu ta mndu n̄a ga mgham[§]. Ta ghəŋa gwal vlan̄ lu ta ga mgham ndanana yeya a wu, nda gwal dza'a gay ta kəma tani. ²² Ka vlanjta* Lazglafta ta ga mgham ta ghəŋa inda skwi. Ma tsa nzakwani ka mali ta ghəŋa inda skwiha ya, ka fata tsi guli n̄a nzaku ka ghəŋ ta ghəŋa Igliz. ²³ Kristi ná, ghəŋ ta ghəŋa Igliz ya, ta nzakway ka vghani. Ma tsa guyatá vgha mnduhani ya nzamta Kristi. Ma tsatsi nzatá nzakwa Lazglafta ka mara vgha nda ma tsatsi guli.

2

Sli'agamapsli'a Lazglafta ma mtaku kawadaga nda Yesu Kristi

¹ Ghalya si nda rwa kaghuni ta wa ira Lazglafta, kabga ghwadaka skwiha si ta magə kuni. ² Si ta gdata ta ksa sacđa mnduha ma na ghəŋa hadik na kuni. Gwada halaway ta ga mgham ta ghəŋa ghwadaka sulkumha, ta nzaku ma

[‡] 1:20 Ngha ta Zabura 110:1.
vindiŋ lu mistani n̄a n̄anata.

[§] 1:21 Ngha ta Kwalasuha 1:16 nda skwi ya
^{*} 1:22 Ngha ta Zabura 8:7.

ghuvarjata luwa si sna kuni. Kulam ndana tsa ghwadaka sulkum ya ta gdata ta ksa slna ma nudufa mnduha ta kwalaghuta sna gwada Lazglafta. ³ Amu demdem guli, manda tsa nzakwa hahəŋ ya si amu ghalya. Ghwadaka skwiha ta kumə nudufa mu, nda ghwadaka ndanuha ta ndanu mu, si ta magə mu. Ma tsa nzatá nzakwa mu manda tsaya ná, ma dza'a dədamdəda amu guli da basa nudufa Lazglafta, ka guram nda va ŋa tsa mnduha ta maga ghwadaka skwiha ya.

⁴ Tsaw Lazglafta ná, dagala tawa hidahidani, dʋudʋa ta amu. ⁵ Kulam nda va tsa rwatá amu, kabga vəl magata mu ta ghwadaka skwiha ya ná, ka dʋaftá tsi ta amu ka vramamta nda hafu kawadaga nda Kristi. Zdakatahuda Lazglafta kəl kuni ka mbafta. ⁶ Ma tsa ndi'atá amu nda Kristi ya, ka sli'agamaptá Lazglafta mataba gwal nda rwa kawadaga nda Yesu Kristi ka pghatá amu ta luwa, ka nzamata ka ga mgham kawadaga nda Yesu Kristi. ⁷ Mantsa ya maramanta tsi ta zdakatahudani nda ma Yesu Kristi, ŋa nghanja mnduha dza'a yayə lu ta kəma ta nzakwa glakwa tsa zdakatahudani ta malaghutá inda skwi ya. ⁸ Zdakatahudani tani kəl Lazglafta ka mbaghunafta nda ma zlghafta ghuni ta Kristi. Mbaghunaf a ta ghəŋa vəl magata ghuni ta skwiha dinadina wu, ka mbalay mbaghunafta tsi. ⁹ Mbaghunaf a Lazglafta ta ghəŋa vəl magata ghuni ta sana slna wu, da ghərbə mndu ta ghərbaku. ¹⁰ Magatá slna Lazglafta na amu na. Vlamavla ta hafu ka lfid ma ndi'atá amu nda Yesu Kristi ŋa gdata mu ta maga slnaha dinadina. Nda ghada payafta Lazglafta manda tsaya, ŋa magay mu.

Ka mndu turtuk lu ma Kristi

¹¹ Ka yu ta mnaghunata wa, mndəra la Yahuda a kaghuni wa. Havakwahava ba ta nzakwa ghuni ghalya ta kul zlghaftá kuni ta Kristi. Gwal kul tsaku fafađa tanj ka

həŋ ta hga kaghuni. Kəl həŋ ka hga kaghuni manda tsaya na: Mnduha Lazglafta aŋni ka hahəŋ, kabga datsatá fafada taŋ. Tsaw tsa tsatá fafada taŋ ya ná, skwi ta nghanantá slu'uvgha ya datsa mnduha nda dzva taŋ. ¹² Havakwahava kazlay: Ma tsa fitik ya ná, sna a kuni ta Kristi wu kə'a. Nza a kuni tekw mataba mnduha ta hadika Isra'ila wa. Tekw a kaghuni mataba gwal dzraf Lazglafta ta wi nda həŋ ka tanaftá imi ta sləməŋ ta həŋ ya wa. Ma nzakwa ghuni ma na ghəŋja hadik na ná, had skwi faf kuni ta ghəŋ tida wu, sna a kuni ta Lazglafta guli wa. ¹³ Ghalya, si di'ij kuni nda Lazglafta. Ndana tama, nda ndi'a kuni nda Yesu Kristi ma pghintani ta usani ta gwada ta kaghuni ma mtutani. Tsaya ta ndusaghunakta nda Lazglafta. ¹⁴ Manda bata dzugur si nzatá nzakwa ghuma mataba mu, ka sagha tsi psliŋta, ka namafta ka mndəra mndu turtuk. Əŋka'a ka tsatsi ta famta zdaku mataba mu. ¹⁵ Ka hliŋtá tsi ta inda tsa zlahuha ta mnə la Yahuda ya nda ma mtutani, kabga ŋa guyanaftá mndəra la Yahuda nda sanlaha ma mndəra mndu ŋa nzakwa taŋ ka sana lfida mndəra mndu turtuk. Ma tsa magatani mantsa ya famta tsi ta zdaku mataba taŋ. ¹⁶ Ma tsa mtutani ta udza zləŋay ya guyanafta tsi ta tsa mndəra mnduha his ya ka mndəra mndu turtuk, ka slərɔaptá zughu mataba taŋ nda Lazglafta. Ma tsa mtutani ya kwala sani kul husaŋtá sani nda sani mataba taŋ. ¹⁷ Sasa Kristi ta ghəŋja hadik da mna Lfida Gwada ta ghəŋja zdaku ŋa kaghuni gwal si di'ij nda Lazglafta, nda ya ŋa aŋni gwal si ta ndusanavatá* Lazglafta ya. ¹⁸ Əŋka'a ka Kristi kəl amu demdem, kaghuni nda aŋni tani, ka laviŋta ndusanavatá Lazglafta ta nzakway ka Da, nda ma tsa Sulkum nda ghuba turtuk ya.

¹⁹ Tsaya tama ná, nza a kuni ka mayəm wu, nza a kuni ka matbay guli tama wa. Nda nza kuni ndanana tama ka

* 2:17 Gray nda Isaya 57:19.

mnda luwa kawadaga nda sanlaha ma mnduha Lazglafta. Nda nza kuni ka mnda hudá hëga. ²⁰ Nda nza kuni manda palaha ta bæ lu ta hëga nda tsi. Gwal ghunay nda la anabi na tughwa tsa hëga ya. Yesu Kristi tsa pala dihaf tsa hëga ya ta vgha tida ya. ²¹ Əňka'a ka tsatsi kəl tsa hëga ya ka sladata, ka ɲlaku, ka nuta ka hëga nda ghuɓa ka ɲa Lazglafta ya. ²² Ma tsa ndi'atá kaghuni nda Kristi ya, guyaghunafguya nda sanlaha ma gwal zlgħay nda ɲuduf guli, kada nuta mu ka tsa hëga ta nzaku Lazglafta nda ma Sulkum ya.

3

Mnay Pwal ta difatá skwa Lazglafta

¹ Tsaya kəl i'i Pwal hɓam lu ma gamak ka maga du'a ta ghəɲa kaghuni. Hɓamhɓa lu ta i'i ta ghəɲa vəl maganata dɔ ta slna ta Yesu Kristi ɲa kata kaghuni gwal kul nzakway ka la Yahuda ya. ² Nda sna kuni kahwathwata kazlay: Zdazda Lazglafta ta hudí ka vlihatá slna ɲa magay dɔ ɲa ghuni kə'a. ³ Tsatsi ta gunidiɲtá ghunislaka dɔ, kəl yu ka snɔɲtá difata skwani manda ya vindaghunaf yu ned' ya kay. ⁴ Ka dzaɲafdzaɲa kuni katsi ná, dza'a nda sna kuni kazlay: Nda sna yu ta difatá skwa Lazglafta ta nzakway ka Kristi kə'a. ⁵ Tsa difatá skwani ya ná, maranaɲ a Lazglafta ta mnduha ghalya wa. Ndanana tama, ka marigiɲtá tsi nda ma Sulkum nda ghuɓa, ka maranaɲtá tsi ta mnduhani zabap tsi ɲa nzakway ka gwal ghunay nda la anabi. ⁶ Wya tsa skwa Lazglafta ta difanata ya: Dza'a zay gwal kul had'ka mndəra la Yahuda ta zlgħafta ta za mgham ta vəl Lazglafta kawadaga nda mndəra la Yahuda gwal ta zlgħafta. Nda kaghuni tani, nda vərɔa la Yahuda tani, nda na kuni ka mndəra mndu turtuk. Tsa imi tanaf Lazglafta ta sləməɲ ta gwal ta ndi'aftá vgha nda Yesu Kristi ya ná, dza'a vlamavla, ka Lfida Gwada ta mnay.

⁷ Zđidinjzda Lazglafta ta huđi ka nidifta ka Kwalvani ņa mna tsa Lfida Gwada ya ņa mnduha nda ma mbrakwani ya vliha tsi. ⁸ Mal i'i hta tani mataba mnduha* Lazglafta mndani, kulam nda va tsa, ka zđantá tsi ta huđi ka vlihatá tsa slna mnanantá gwal kul nzakway ka la Yahuda ya, ta tsa zđaku ta mutsu lu da Kristi ya. Tsa zđaku ya ná, dagala katakata, laviņ a mnduha ta kđanaktá snanņa wa. ⁹ Ka zđidintá Lazglafta ta huđi guli ņa tsislanapta đa ta inda mndu, ká Lazglafta fata daga manda ghalya ta tsa difatá skwi dza'a tsi magay ya. Zlaganapzlaga Lazglafta ta inda skwiha. Si nda đifa da Lazglafta ta wa ira mnduha daga ghalya†. Ndana tama, ka kligintá tsi ta dađi. ¹⁰ Ndanana ka zlaganaptá Lazglafta nda ma mnduhani ņa nghanņa gwal dagaladagala nda gwal nda mbra nda mbra‡ ta luwa ta guyatá vgha mnduhani, ņa snanņa tanņ ta nzakwa đifla Lazglafta kavghakavgha. ¹¹ Nda kđa fitika fata Lazglafta daga ta kul magaftá tsi ta ghəņa hadik. Ndanana ka magatá tsi nda ma Yesu Kristi Mghama mu. ¹² Nda ma zlghafta mu ta Yesu Kristi ka ndi'aftá vgha nda tsi, kəl mu ka ndusanavata Lazglafta kul had' zləņ. ¹³ Tsaya tama ta kəl yu ka ndəba dzvu ņa ghuni, ma rwaghuna tsi ta vgha, kabga snanņa ghuni ta ghuya đanņwa đa ta ghəņa vəl mnaghunata đa ta Lfida Gwada. Ka ufa tsa ghuya đanņwa đa ta ghəņa ghuni ya, ta vgha ņa ghuni.

Dva mnda Kristi

¹⁴ Ta ghəņa tsaya ta kəl yu ka tsəlbata ka maga du'a ta ghəņa kaghuni da Lazglafta ta nzakway ka Da. ¹⁵ Tsatsi vərđa ka Da ta tsaftá hgu ta mndəra gwal ta hadik nda gwal ta luwa tani. ¹⁶ Tsaya ta kəl yu ka ndəba dzvu da tsi

* 3:8 Gray nda 1 La Kwareņt 15:9. † 3:9 Gray nda Ruma 16:25. 26. ‡ 3:10 Ngha ta Kwalasuha 1:16 nda skwi ya vindiņ lu mistani ņa ņanata.

ka ksa tsi ta slna nda tsa mbrakwani dagala ya ma nɔdɔfa ghuni, ka vlaghunata tsi ta mbraku kahwathwata nda ma Sulkumani. ¹⁷ Ta daway yu da tsi guli ta gɔavata Kristi ma nɔdɔfa ghuni ma zlgħafta ya zlgħaf kuni. Ta ndɔbay yu ta dzvu da tsi guli, ka nɔavata kuni ka dɔvuvustá vgha ghuni sani nda sani. Ka ta dɔvuvusdva kuni ta vgha ghuni kahwathwata katsi ná, dza'a nzakway kuni manda dihatá fu laghu slrɛnhani da ghuvata hadik. Dza'a nzakway kuni guli manda dihata hɛga thaf lu ta mndɛrani ta vɛl tɛntɛɲa. ¹⁸ Ma tsaya dza'a kɛl kaghuni nda inda sanlaha ma mnduha Lazglafta ka snɛntá kɔavakta dɔvu ya dɔvu Kristi ta amu. Had vɛrvra kɔavakta dɔvuta ta dɔvuta tsi ta amu wa. ¹⁹ Aɲ mndani, had mndu ta laviɲtá snɛntá vɛrvɛra dɔvuta dɔvu Kristi ta amu mndani wu, dɛr má mantsa tsi, ta daway yu da Lazglafta nɔ laviɲta ghuni ta snɛnta, kada ksafɛta nzakwa ghuni ta sadá Lazglafta.

²⁰ Lazglafta ta laviɲtá maga inda skwi demdem. Nda tsa mbrakwani ta maga slna ma amu ya, ta laviɲta tsi ta maga inda skwiha ka malaghutá skwiha ya ta dawu mu nda skwiha ta ndanu mu tani. ²¹ Zlɛzlvama Lazglafta ta ghɛɲa nɛrma skwiha maga tsi nda ma mnduha ta zlgħafta, nda ya nda ma Yesu Kristi. Zlɛzlvama zlɛzlvɛ nɔ kɛkɛdɛɲ! Mantsa ya katsi.

4

Nzaku turtuk ma Kristi

¹ Ta ghɛɲa tsaya tama ta kɛl i'i tsam lu ma gamak ta ghɛɲa vɛl maganata dá ta slna ta Mgham Yesu Kristi, ka ndɔba dzvu da kaghuni kazlay: Nzawanza ta nzaku tɔukwa manda ya ta rɛntá mnduha Lazglafta, kabga hgaghunahga Lazglafta nɔ nzaku ka nɔani kɛ'a ya. ² Ma inda skwi ta magɛ kuni, nda hana ka ghɛɲa ghuni, lɛbtekwa ka nzakwa ghuni, ta ksay ka kuni ta nɔdɔf.

Su'uwawa ta skwi ta magaghunata sanlaha, ka d̄vuta kuni ta h̄əŋ. ³ Sulkum nda ghuba ta guyaghunata, ŋavawaŋa ka nzakwa kuni ta nzaku nda zdaku, kada nzakwa kuni ka gwal nda guya gh̄əŋa taŋ. ⁴ Gwal zlḡhay nda ŋuduf ná, manda slu'uvgha* Kristi turtuktuk ya nzakwani. Turtuktuk Sulkum nda ghuba guli, turtuktuk skwi ya faf kuni ta gh̄əŋ tida hga ghuna Lazglafta ŋa zlḡhay. ⁵ Turtuktuk Mghama mu, turtuktuk tva zlḡhay nda ŋudufa mu, nda hga mndu turtuktuk magamafta lu ta batem. ⁶ Turtuktuk Lazglafta ta nzakway ka dani ma inda mndu, ta ga mgham ta gh̄əŋa inda mndu, ta ksa slna nda inda mndu, ta nzaku ma inda mndu.

⁷ Inda amu dagamaf daga Kristi ta zdakatahudani pr̄ək nda amu ŋa maga slnani, kabga mantša ya kumafta tsi ta dagamafta. ⁸ Wya ka deftera Lazglafta mnata:

«Tahula ghubasaptani ta ghumahani, ka ŋlaghatá tsi ta luwa,
ka hliŋtá tsi ta kasatá vu'ahani,» ka'a.

Ka daganaftá tsi ta slna kavghakavgha† ta mnduha ta gh̄əŋa hadik.

⁹ «Ka ŋlaghatá tsi ta luwa,» ka defteri ya ní, nu klatá gh̄əŋa tsa gwada ya na? Kəl tsi ka mna tsaya ná, kabga tiŋəl ta na gh̄əŋa hadik na saha tsi karaku. ¹⁰ Tsa mndu ta saha ta gh̄əŋa hadik ya ná, va tsa mndu ya tsa ta ŋlaghatá ta luwa ka zaghuta trezekw, ŋa gayni ta mgham ta gh̄əŋa inda skwi nda Sulkumani. ¹¹ Tsatsi ta daganaftá slnaha kavghakavgha ta mnduha. Ka gwal ghunay sanlaha, ka la anabi sanlaha, Ka gwal mna Lfida Gwada sanlaha, Ka gwal ngha gwal zlḡhay nda ŋuduf ka tagha skwiha‡ ŋa taŋ sanlaha. ¹² Manda tsaya kə'a daganata ŋa katay taŋ

* 4:4 Slu'uvgha turtuk: Gray nda sura 2:16, Ruma 12:5, 1 La Kwareŋt 12:12.

† 4:8 Ngha ta Zabura 68:19. ‡ 4:11 Gray nda 1 La Kwareŋt 12:28.

ta mnduha Lazglafta ɲa maganatá slnani, kada mutsafta mnduha Lazglafta ta nzakway ka slu'uvgha Kristi ta ɲlaku ta kəma ta kəma. ¹³ Manda tsaya dza'a nzagwafta mu demdem ta vgha ɲa nzaku ka mndu turtuk nda ma fafta mu ta ghəɲ ta Zwaɲa Lazglafta, ɲa snaɲta mu, ɲa nzakwa mu ka gwal nda ndəha manda Kristi kul had' sana skwi tida ya. ¹⁴ Nda tsaya tama ná, nzata a mu manda zwani wa. Nanglafta a gwal tsakalawi ta amu nda tsa ghwadaka skwa taɲ ta taghə həɲ ya ɲa zadimista ma tvi, manda kwambalu ta klambaraku ta ghəɲa drəf wa. ¹⁵ Nzata a mantša ya wu, kahwathwata skwi ta nghanatá Lazglafta dza'a mnuvusta mu ma dɔvuvusta mu ta vgha mu, ɲa glakwa mu ma inda skwi ma ndi'atá amu nda Kristi ta nzakway ka ghəɲ ta ghəɲa gwal zlgəhay nda ɲuduf ya. ¹⁶ Manda mala ta nzagwanatá vgha mndu ya ná, manda tsaya nzagwanata Kristi ta mnduhani. Ka ta ksa slna inda fawayha ta vgha mndu manda ya ta raku katsi, dina ta glakwa tsa mndu ya ta glaku. Manda tsaya nzakwa gwal zlgəhay nda ɲuduf guli. Ka ta dɔvuvusdɔva mnduha Lazglafta ta vgha taɲ, ta magay dər wa ta slnani ya vlaɲ lu katsi, dza'a glaku həɲ ta kəma ta kəma nda mbrakwa Kristi.

Nzawanza ta nzaku ka lfid ma Kristi

¹⁷ Wya skwi ta mnaghunata yu. Ka ɲdaɲda ta mnaghunata yu guli ma hga Mgham. Yaha kuni nzakugəltá nzaku manda gwal kul snaɲtá Lazglafta, ta ndana skwi dza'a kwal kul katanatá həɲ ya. ¹⁸ Nda dərzla sləməɲa taɲ, had' lfidá hafu ta vlə Lazglafta ya da həɲ wu, kabga təɲtəɲa ghəɲa taɲ, sna a həɲ ta Lazglafta wa. ¹⁹ Ksa a hula ta həɲ dər kinawu magata həɲ ta ghwadaka skwi wa. Skwi ta kumə slu'uvgha ta magay fa hahəɲ ta ghəɲa taɲ ɲa magay. Sli'ɲsli'ɲ yeya ɲa taɲ ta magay, zla a həɲ guli wa.

²⁰ Kaghuni, manda zlghafta ghuni ta Kristi ná, manda tsaya a taghaghunaf lu ta tva nzaku wa. ²¹ Grafgra yu kazlay: Nda sna kuni ta gwadani ka zlghaftá kuni kə'a. Ma ndi'aftha ghuni ta vgha nda tsi, taghaghunaf tagha lu ta kahwathwata ma Yesu. ²² Skwi taghaghunaf lu ná, zlanṭa ghuni ta tsa tva nzaku si ta nzakw kuni ghalya ya. Tsa tva nzaku si ta nzaku kuni ghalya ya si ta badza kaghuni, kabga si ta hara'away kuni ta inda ghwadaka skwi ta nana kaghuni. ²³ Zlanṭwa tvi ta Lazglafta ka mbədanafá tsi ta ṅudufa ghuni, ka ndana kuni ta vərda ndanu. ²⁴ Vlaghunavla Lazglafta ta lfida nzaku ta gara vgha nda ṅani[§]. Favawa fa tama ta tsa lfida nzaku ta zdəganata ya. Tudukwa tsa tva nzaku ta zdəganata ya, nda ghuḅa nzakwani guli manda ya ta taghə kahwathwata Lazglafta.

²⁵ Mantša tama, yaha kuni tsakalgəltawi, mnuvuswa kahwathwata mataba ghuni*, kabga nda guya mu demdem ma slu'uvgha turtuk. ²⁶ Ka gafga kuni ta sidi, dāsuwa ká kuni da magata kuni ta ghwadaka skwi†. Ma dədaghunagha fitik nda basatá ṅuduf, ²⁷ da mutsaftá halaway ta tvi ṅa klamtá kaghuni da ga dmaku. ²⁸ Ka si ta ghali mndu katsi, yaha tsi da ghalgəltá ghali, ka maga tsi ta slna nda dzvani ṅa kata ghəṅani, nda ya ṅa mutsaftani ta skwi ṅa katanṭá la ka pdu. ²⁹ Yaha ṅaslu da sabi ma wa ghuni. Gwada vla mbraku ma zlghay nda ṅuduf ṅa sanlaha katsi sabi ma wa ghuni. Gwada ksay sləməṅ ka kuni gwaday, ṅa katanṭá sanlaha. ³⁰ Yaha kuni ṅranaftá ṅuduf ta Sulkum‡ nda ghuḅa ya vlaghuna Lazglafta. Tsa Sulkum nda ghuḅa ya ná, ṅizla nzakwa ghuni ka ṅa Lazglafta ya.

§ 4:24 Gray nda Zlrafta 1:26. 27. * 4:25 Ngha ta Zakari 8:16. † 4:26 Ta gra vgha nda Zabura 4:5 ka ta nghay lu ta gwada Grek ṅa ghalya.

‡ 4:30 Gray nda Isaya 63:10.

Ta nzata tavata kaghuni tsa Sulkum ya ha ka sagha tsa fitik dza'a kæl Lazglafta ka varatá kaghuni dekdék ya. ³¹ Hliḡwa dḡun ma ḡudúfa ghuni, zlaḡwa 6asa ḡuduf, zlaḡwa sisi, ma zlerdæ kuni ta wi nda mndu, ma razæ kuni ta mndu, yaha kuni da maga dær mndæra wati ma ghwadaka skwi. ³² ḡæрма skwi ká kuni magay mataba ghuni, nzawanza nda tawa hidfahida, pluvuswa dmakuha ghuni, manda va ya plaghuna Lazglafta ta dmakuha ghuni nda ma Kristi[§] ya.

5

Nzaku ma tsuwadak

¹ Ndana tama, zwana Lazglafta ya dḡu tsi katakata kuni, ksawaksa ta sadani*. ² Ma slnaha ghuni ta magæ kuni inda fitik, maraḡwamara ta dḡu ḡa sanlaha. Mantsa ya dḡuta Kristi ta amu ma mtutani ḡa mbamafta. Tsa skwi maga tsi ya ná, zdæganazda ta Lazglafta[†] manda skwa pla ghəḡ ta vlaḡta lu.

³ Ya nda nza kuni ka ḡa Lazglafta ya, yaha kuni walaḡtá hliri, yaha kuni maga skwa hula, yaha kuni tsagana, yaha mndu da razaghunafta ta ghəḡa tsa skwiha ya. ⁴ Ra a guli ka saba skwa hula, nda tsabaku, nda 6la vgha ma wa ghuni wa. Skwi ta raku ka sabi ma wa ghuni ná, rfay ghuni ta Lazglafta ta ghəḡa inda skwiha magaghuna tsi. ⁵ Wya skwi ḡa snaḡta ghuni: Haḡ gwal ta hliri, nda gwal ta maga skwa hula, nda gwal ta tsagana, dza'a mutsaftá skwa za mgham ma luwa ga mghama i Lazglafta nda Kristi wa. Tsa gwal malaghumala dḡafta taḡ ta tsagana ka Lazglafta ya ná, ka guram nda wuya skwi tsaya.

§ 4:32 Gray nda Mata 6:12, 14. Ka plaghunatá tsi, ma sanlaha ná, ka plamatá həḡ. * 5:1 Gray nda Levitik 19:2, Mata 5:48. † 5:2 Gray nda Sabi 29:18. Ta dḡaftá amu: Ta dḡaftá kaghuni, ka sanlaha.

⁶ Yaha mnduha da nanaghatá kaghuni nda tsakalawa tarj. Ta ghəŋa tsa ghwadaka skwiha ya ta basa Lazglafta ta nduf dza'a kəl tsi ka tsanaghatá guma ta gwal ta maga tsa ghwadaka skwiha ya. ⁷ Ma guyə kuni ta vgha nda tsa gwal ta maga mndərga tsa ghwadaka skwiha ya. ⁸ Si ma grusl nzatá nzakwa ghuni ghalya. Ndana tama, nda ndi'a kuni nda Mgham Yesu, ma tsuwadak[‡] nzatá nzakwa ghuni, nzawanza tama ta nzakwa ghuni manda gwal ta nzaku ma tsuwadak. ⁹ Kəl yu ka mnay mantša ya ná, ta sli'agapta ma tsuwadak[§] na skwiha dīnadīna, nda skwiha tdukwatdukwa, nda kahwathwata. ¹⁰ ŋawawəŋa ka tsəmaptá skwi ta zdəganatá Mgham, ka maga kuni. ¹¹ Ma fam kuni ta ghəŋa ghuni da ghwadaka skwiha ta magə gwal ma grusl^{*}, had hayhayani wa. «Na skwi ta magə kuni na ná,» dīna a wu, ka kuni mnanəŋtá həŋ baŋluwa katək. ¹² Ta ksaku ka hula dər gwadəy ma wi ta tsa skwi ta magə həŋ ma dīfa madīfa ya. ¹³ Ka kligiŋkla lu ta ghəŋa tsa skwiha ya ta dabi kati ná, dza'a nzakway tsuwadaka. ¹⁴ Ka nda ghada saba skwi ta dabi kati ná, gi tsuwadak nzakwani. Tsaya ta kəl lu ka mnay kazlay:

«Kagha mndu ta hani, sli'afslī'a ta hani.

Sli'afslī'a mataba gwal nda rwa,
ka tsuwadakaghafta Kristi» kə'a ya.

¹⁵ Mantša tama, dasuwa ka kuni nda nzaku ta nzaku kuni. Ma nzaku kuni manda la rgha, nzawanza manda gwal nda mahizl ma ghəŋa tarj. ¹⁶ Inda fitika mutsafta ghuni ta maga skwi dīna ya ná, gi magawamaga, kabga ndada a ghwadaka skwiha ta magə mnduha ta na fitik na wa. ¹⁷ Tsaya tama ná, ma nza kuni manda la rgha,

[‡] 5:8 Gray nda Isaya 60:1. 3. [§] 5:9 Tsuwadak: Sulkum, ka sanlaha (gray nda Galat. 5:22). ^{*} 5:11 Gray nda Ruma. 13:12.

ɲavawaɲa ka sna skwi ta mnaghunata Mgham ɲa magay ghuni.

¹⁸ Ma ghuyaf kuni nda ima inabi, ya ta badzay ta nzakwa mndu, Sulkum nda ghuḅa katsi mbutá kaghuni.

¹⁹ Wadahanafwa vgha sani nda sani mataba ghuni, nda inda mndəra lahaha ya ta vlaghunata Sulkum. Zləzlvawa Lazglafta ma hyahya ɲudufa† ghuni nda lahaha. ²⁰ Rfawarfa ta Lazglafta ta nzakway ka Da inda fitik ta ghəɲa inda skwi ta maga ghunata tsi nda ma Yesu Kristi.

Nzakwa i zə'al nda marakw

²¹ Hanaganawa hana ta ghəɲa ghuni mista sani nda sani, kabga ta zləɲay kaghuni ta Kristi.

²² Kaghuni mi'aha, ka hanaganahana dər wati ma marakw ta ghəɲ mista zə'ala taɲ. Manda tsaya dza'a maraɲta kuni ta hanatá ghəɲa ghuni mista Mgham Yesu. ²³ Zə'al ná, ghəɲa markwa taɲ ya, manda nzakwa Kristi ka ghəɲ ta ghəɲa Igliz ya. Kristi ta mba tsa gwal zlgħay nda ɲuduf ta nzakway ka slu'uvghani ya guli. ²⁴ Mantsa ya guli, inda mi'aha, ka hanaganahana dər wati ta ghəɲani mista zə'ala taɲ ma inda skwi, manda ya ta hanaganata Igliz ta ghəɲ mista Kristi ya.

²⁵ Kaghuni zə'alha, ka d̄vuta dər wati ma zgun ta markwa taɲ manda ya ta d̄vu Kristi ta Igliz, ka mtutá tsi kabgani ya. ²⁶ Mtumta ta ghəɲani, ka ghuḅiɲtá tsi nda imi‡ nda ma gwadani kada nzakwa tsi hezle'. ²⁷ Ta kumay ta fatá Igliz ka makwatarka ta wa irani. Va a ta nzatani nda rdak wu, va a ta razu tida wu, va a ta dər wati ma bədzaku tida wa. Ta kumay ta nzakwani dina kul had sana skwi tida. ²⁸ Manda tsaya guli, ka d̄vuta zə'al ta markwa taɲ, manda va ya ta d̄vuta tsi ta slu'uvghani. Mndu ta

† 5:19 Gray nda Zabura 33:1. 3. ‡ 5:26 Nda imi: Tsaya ima batem (Gray nda Titus 3:5).

dva markwa tarj ná, ghəŋani ta dvu tsi. ²⁹ Had mndu ta husan̄ta slu'uvghani wu, ta zuŋ za ta skwa zay, kelkelkel kə'a ta nghan̄, manda ya ta zə Kristi ta skwi ŋa Igliz, ka nghan̄ kelkelkel ya, ³⁰ kabga inda amu slu'uvghani mu. ³¹ «Tsaya ta kəl zgun ka zlan̄tá dani nda mani, ka laghwi ndi'aftá vgha nda markwa tarj, ka nzakwa tarj ka slu'uvgha turtuktuk§,» ka defteri mnata. ³² Tsa gwada ya ná, nda la skwi mida. Ka i'i ta mnaghunata ná, ta ghəŋa i Kristi nda Igliz ta mna tsi ta tsa gwada ya. ³³ Tsaw nghaghunagha nghan̄ tsa gwada ya ta kaghuni guli. Inda mndu ka dvuta tsi ta markwa tarj manda ya ta dvuta tsi ta ghəŋani. Inda marakw guli, ka sna tsi ta gwada da zə'ala tarj.

6

Nzakwa zwani nda dadaha tarj

¹ Kaghuni zwani, snawasna ta gwada da dadaha ghuni, kabga tsaya skwi ta zdəganatá Mghama mu, tsaya skwi tdukwa guli. ² «Sna ta gwada da i da gha nda ma gha,» ka lu vindafta ma deftera Lazglafta. Tsaya tarjtarj zlahu fanava Lazglafta nda tatá imi ta sləməŋ tavatani. ³ Wya tsa tatá imi ta sləməŋ ya: Ka ta snay ka ta gwada da dadaha gha, «dza'a zda nzakwa gha, dza'a slraku hafa gha ta ghəŋa hadik*,» ka'a.

⁴ Kaghuni dadaha, ma ganaf kuni ta basa ŋuduf ta zwana ghuni. Galawagala ta həŋ, taghawatagha ta skwiha ŋa tarj, zlahawazlaha ta həŋ manda ya ta kumə Mghama mu.

Nzakwa kwalva nda danahəga tarj

⁵ Kaghuni la kwalva, snawasna ta gwada da danahəga ghuni ma na ghəŋa hadik na. Zləŋawa zləŋa ta həŋ, ka vla kuni ta glaku ŋa tarj nda ŋudufa ghuni turtuk, manda skwi

§ 5:31 Zlrafta 2:24. * 6:3 Aya 2:3. Sabi 20:12, Vrafta ta zlahu 5:16.

ña Kristi ta maga kuni. ⁶ Ta wa ira tañ kwenkwey yeya a dza'a maga kuni manda gwal ta zba rfanaghata mnduha ta həñ wa. Magawamaga ta inda slna ghuni nda ñuduf turtuk manda ya ta kumə Lazglafta, kabga kwalva Kristi kaghuni. ⁷ Maganawamaga ta slna ta həñ nda zdakwa ñudufa ghuni manda skwi ta magə kuni ña Kristi, ña mnduha yeya a wa. ⁸ Dər má ka Kwalva ka, dər má ka kwalva a ka wu, ka magamaga ka ta slna dına, dza'a mutsay ka ta nisəla gha da Mgham.

⁹ Kaghuni danjahəgaha guli, manda tsaya ka kaghuni magay ña kwalvaha ghuni. Ma ñruhə kuni ta həñ. Dına ka snan̄ta ghuni kazlay: Nda kaghuni tani nda hahəñ tani, danjahəga turtuk ta nzakway ta luwa danjahəga ghuni kə'a. Had tsatsi ta gala mndu† wa.

Huzla vulu ya ta vlə Lazglafta

¹⁰ Wya kdavakta gwada da ta mnaghunata yu: Mbrawa vgha ma guyatá vgha ghuni nda Kristi, nda tsa mbrakwani dagala ya. ¹¹ Vlaghunavla Lazglafta ta inda huzla vulu ña vulu nda halaway. Hlawahla demdem, ña dihavata ghuni ta lagha halaway da dzəgha kaghuni. ¹² Ta vulu nda mnda səla a amu ta vulu wa. Ta vulu nda ghwadaka sulkumha nda mghamha tañ ta ga mgham ta maga ghwadaka skwi ta na ghəña hadik na amu, nda ya nda ghwadaka sulkumha nda mbra nda mbra ma ghuvan̄ata luwa mu guli. ¹³ Tsaya tama, hlawahla ta inda tsa huzla vulu ta vlaghunata Lazglafta ya, da hwayaftá kuni saghar ghuya dan̄wa, ña dihavata ghuni ka ndan̄da ka ghzlafta, ta darra kaghuni.

¹⁴ Hbafwa vgha! Ka nza kahwathwata da kaghuni manda hbatá huđi nda banava. Magawa tdukwa skwi, kabga maga skwi tdukwa ná, manda suđa ta gudum ña kata vgha ya nzakwani. ¹⁵ Dza'a da mna Lfida Gwada

† 6:9 Gray nda Vrafta ta zlahu 10:17.

ta vla zdaku ná, nda nza manda sudatá babah ma sêla ña dza'a da vulu. ¹⁶ Ma inda skwi demdem ta magê kuni ná, fafwa ghêja ghuni ta Yesu Kristi. Zlghay nda ñudufa ghuni ná, nda nza manda zalam ña huzla hava ka vu ghandand ta pghu halaway ta kaghuni. ¹⁷ Grafwa gra kazlay: Mbaghunaf mba Lazglafta kê'a, tsaya dza'a nzakway manda takazak ta famta kuni ma ghêj ña kata ghêja ghuni ya. Ñanawaña ta gwadâ Lazglafta, tsaya ta nzakway manda budugwa faghunam Sulkum nda ghuba[‡] ma dzvu. ¹⁸ Ma inda tsa skwiha ta magê kuni ya, magawamaga ta du'a da Lazglafta, dawawadawa ta kataghunatani inda fitik manda ya dza'a pghê Sulkum nda ghuba ta kaghuni. Nzawanza ndiri, yaha kuni walañta zlanñta maga du'a. Magawa du'a inda fitik ta ghêja mnduha Lazglafta. ¹⁹ Magawa du'a ta ghêja i'i guli, ka saba gwadâ tdukwa ma wa da ta gunaftá yu ta wi ka mna gwadâ Kristi, kada nzata yu wadâ ña tsislanaptá mnduha ta skwi nda difa ma Lfida Gwadâ. ²⁰ Yesu Kristi ta zbaptá i'i ña ghunayni da mna Lfida Gwadâ. Ta ghêja tsaya kâl lu ka tsamtá i'i ma gamak ndanana. Magawa du'a da Lazglafta ta ghêja i'i ka nzata yu wahwah ka mna gwadani manda ya ta raku.

Ga zgu

²¹ Ta kumay yu guli ta sarañta kaghuni ta nzakwa da nda skwi ta magê yu tani. Dza'a mnaghunamna Tisik[§] ta inda skwi ta ghêja da. Tsatsi ná, zwanama mu ma zlghay nda ñuduf ya ta dvu mu ta maganatani ta slna ta Mghama mu

[‡] 6:17 Vliha ña gra aya 14 ka labê ta 17: Aya 14: ña gray nda Isaya 11:5, 59:17. Aya 15: Ña gray nda Isaya 52:7. Aya 16: Ghwadâk tsaya nzakw ka mnda maga ghwadâka skwi, (Mata 6:13, Yuhwana 17:15). Aya 17: Gray nda Isaya 59:17, 49:2. [§] 6:21 Tisik: gha ta Slna gwal ghunay 20:4.

ya. ²² Wya yu ta ghunadapta da kaghuni ṅa mnaghunartá nzakwa ṅni, ṅa ksaghunamtá ṅuduf.

²³ Inda kaghuni zwanama, ka vlaghunavla Lazglafta ta nzakway ka Da, nda Mghama mu Yesu Kristi ta zdaku, nda tva dvuvustá vgha sani nda sani, ka dza'a kuni ta kəma ta kəma nda zlghay ya zlghaf kuni ta Kristi. ²⁴ Ka vlarjvla Lazglafta ta zdakatahudani ta inda gwal ta dvutá Mghama mu Yesu Kristi nda dvu ya kul had' ta kdaku.

Deftera Lfiċa Dżratawi
New Testament in Hdi

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hdi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hdi

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

